

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25P/53/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423201101
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2023:6423201101.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom, pred sudcom JUDr. Milanom Antalom, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: F. Y., O.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, dieťa rodičov - matky: B. V., O.. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. M. XX/XX, XXX XX B. V.R., právne zastúpená: JUDr. Lucia Sklenárová, advokátka so sídlom SNP 94, 965 01 Žiar nad Hronom, otca: U. Y., O.. XX.XX.XXXX, trvale bytom F.D. XXX/XX, XXX XX Ž. O. B., právne zastúpený: JUDr. Eva Považanová, advokátka so sídlom Jiráskova 400/21, 965 01 Žiar nad Hronom, o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu, takto

rozhodol:

- I. Súd zveruje maloletú F. Y., O.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.
- II. Obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.
- III. Otec je povinný platiť na výživu maloletej F. Y., O.. XX.XX.XXXX sumu 150,- Eur mesačne, počnúc dňom 13.04.2023 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.
- IV. Zameškané výživné za obdobie od 13.04.2023 do 01.06.2023 v celkovej výške 31,33 Eur je otec povinný zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- V. Vo zvyšku návrh matky zamietam.
- VI. Styk otca s maloletým dieťaťom sa neupravuje, ponecháva sa na dohode rodičov.
- VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 13.04.2023 bol Okresnému súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „súd“) prostredníctvom právneho zástupcu matky doručený návrh na úpravu práv a povinností rodičov k mal. F. Y., O.. XX.XX.XXXX, ktorým matka žiadala, aby súd mal. F. zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi maloletej uložil povinnosť prispievať na mal. F. sumou 250,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, a to počnúc od podania návrhu.

2. Svoj návrh matka odôvodnila tým, že vo februári 2023 opustila spoločnú domácnosť, v ktorej bývala s otcom maloletej. Matka uviedla, že býva v rodinnom dome v B. V., ktorý je v jej výlučnom vlastníctve. Bývajú v ňom aj jej rodičia spolu s jej synom z prvého manželstva mal. R. V., O.. XX.XX.XXXX. K svojím pomerom uviedla, že je čiastočne invalidná s mierou poklesu schopnosti vykonávať pracovnú činnosť

70 % a poberá invalidný dôchodok vo výške 154,80 Eur. Okrem toho pracuje na čiastočný pracovný pomer v spoločnosti C. E. F.E..D.. F. M. od júla 2022 ako administratívna pracovníčka. Jej priemerný mesačný príjem je cca 448,- Eur mesačne. Chodí tam cca 2-3 x týždenne. Ďalej poberá rodičovský príspevok vo výške 301,- Eur mesačne a prídavok na dve deti 120,- Eur mesačne. Nakoľko jej syn je ZŤP, poberá aj opatrovateľský príspevok vo výške 525,- Eur. Poberá na syna aj kompenzačné príplatky vo výške cca 21,- Eur na hygienu a ošatenie a 39,- Eur na prepravu. K pomerom otca uviedla, že otec maloletej pracuje v spoločnosti O. ako odlievač a dosahuje príjem mesačne cca 1.300,- Eur + poberá v roku 13. a 14. plat. Uplatňuje si daňový bonus na mal. dieťa. Má ešte jednu vyživovaciu povinnosť voči synovi vo výške 130,- Eur mesačne. Býva v byte, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve. Matka si vyčíslila mesačné výdavky v celkovej výške 180,- Eur + 638,- Eur a to za plyn 110,- Eur; električka 55,- Eur; voda 15,- Eur; hygienické potreby do domácnosti /toaletný papier, pracie prášky, saponáty, a podobne/ 80,- Eur; strava do domácnosti 500,- Eur; internet + digi 50,- Eur; smeti 30,- Eur osoba/rok, t. j. 90,- Eur ročne; t. j. cca 8,- Eur mesačne. Matka uviedla, že maloletá má intoleranciu na laktózu s čím sú spojené zvýšené výdavky a stravu. Iné zdravotné problémy nemá, iba bežné detské choroby. Matka je aktuálne na rodičovskej dovolenke. Matka si vyčíslila mesačné náklady na maloletú F. na sumu 250,- Eur a to za plienky cca 80,- Eur až 100,- Eur; hygienické potreby /kozmetika, krémy a podobne/ 10,- Eur až 15,- Eur; lieky na intoleranciu laktózy - 20,- Eur; oblečenie a obuv 50,- Eur; hračky, knihy 30,- Eur; voľnočasové aktivity 20,- Eur; zdravotná starostlivosť 15,- Eur. Matka má zvýšené výdavky na mal. syna, ktorému bol diagnostikovaný autizmus, chodí do špeciálnej základnej školy v M.. Berie lieky, za ktoré matka dopláca cca 35,- Eur mesačne. Má špecifickú stravu, musí mať len to, čo má rád. Jeho otec sa však okrem bežného výživného podieľa aj na týchto výdavkoch. O mal. syna zabezpečuje osobnú starostlivosť matka. Okrem toho platí hypotéku na dom vo výške 184,23 Eur + poisťka k hypotéke 23,70 Eur.

K návrhu matka pripojila plnomocenstvo na zastupovanie v konaní zo dňa 21.03.2023; výmenný list - poukaz na odborné vyšetrenie, ošetrovanie, ústavné liečenie zo dňa 16.03.2023; potvrdenie o príjme zo dňa 15.03.2023; potvrdenia o poberaní prídavku na dieťa za rok 2022, 2023; rodičovského príspevku za rok 2022, 2023; potvrdenia o poberaní peňažných príspevkov na kompenzáciu zvýšených výdavkov v súvislosti s hygienou alebo spotrebovaním šatstva a potvrdenia o poberaní peňažného príspevku na opatrovanie za rok 2022 a 2023; potvrdenie o poberaní invalidného dôchodku; oznámenie Sociálnej poisťovne zo dňa 01.03.2023 a rozhodnutie o zvýšení invalidného dôchodku zo dňa 01.12.2022; rodne listy mal. detí; kópia rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 20P/5/2018-44 zo dňa 26.04.2018; doklady o výdavkoch.

3. Súd uznesením č. k. 25P/53/2023-22 zo dňa 24.04.2023 ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica (ďalej len „kolízny opatrovník“).

4. Výzvou zo dňa 24.04.2023 bol otec vyzvaný na vyjadrenie k návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu a k svojim majetkovým pomerom. Dňa 03.05.2023 bolo súdu doručené vyjadrenie otca prostredníctvom právneho zástupcu k návrhu matky. Otec vo svojom vyjadrení uviedol, že na mal. F. prispieva dobrovoľne výživným v sume 130,- Eur mesačne. Je zamestnaný v spoločnosti O. F. F. E..D.. kde dosahuje príjem cca 1500,- Eur. Je vlastníkom bytu č. XX v bytovom dome č. s. XXX na ul. F. v Ž. O. B.. Medzi svoje mesačné výdavky na domácnosť a bývanie uviedol náklady za byt 192,81,- Eur; elektrina 70,- Eur; plyn 6,- Eur; TV Mágio, internet, hlasový paušál a mobil 102,15,- Eur (na žiadosť matky); cesta do práce 30,- Eur; hygienické potreby a ošatenie 140,- Eur; strava 300,- Eur; spolu 572,15 Eur. Ďalej otec uviedol, že platí výživné na mal. X. Y., O.. XX.XX.XXXX vo výške 130,- Eur. Otec medzi svoje mesačné výdavky zaradil tri úvery, ktoré spláca v celkovej sume 583,84,- Eur. Otec vo svojom vyjadrení namietal výdavky na mal. F., a to plienky, nakoľko ich má maloletá nosiť len sporadicky. Liek na alergiu je podľa vyjadrenia otca možné vybrať na lekárske predpis a o príspevok na stravu je možné požiadať. Otec nenamietal zverenie mal. F. do starostlivosti matky a zastupovanie maloletej v bežných veciach oboma rodičmi. Nesúhlasil s určením výšky vyživovacej povinnosti na sumu 250,- Eur mesačne.

K svojmu vyjadreniu otec pripojil plnomocenstvo na zastupovanie v konaní zo dňa 27.04.2023; výpis z listu vlastníctva č. XXXX; potvrdenie o výške príjmu za obdobie 4/2022-3/2023; doklady o výdavkoch na bývanie a za služby poskytované spoločnosťou Slovak Telekom, a.s.; pohyby na účte; rodný list mal. X. Y., O.. XX.XX.XXXX; vyhlásenie; zoznam úverov.

5. Dňa 04.05.2023 bolo súdu doručené oznámenie spolu so mzdovým listom otca od jeho zamestnávateľa za obdobie od 4/2022 do 3/2023.

6. Na žiadosť súdu bola dňa 25.05.2023 súdu doručená správa zo sociálneho šetrenia kolízneho opatrovníka. Kolízny opatrovník vykonal prešetrenie pomerov na strane matky na adrese Ul. P. M. XX/XX, B. V.. Na uvedenej adrese žije matka s maloletou F., mal. R. V., O.. XX.XX.XXXX a žijú tam aj matkini rodičia. Na uvedenej adrese žije rodina od 2/2023. Zo správy kolízneho opatrovníka ďalej vyplýva, že všetky príjmy a výdavky matka doložila k návrhu prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Od podania návrhu sa zmenila len výška splátky hypotéky zo sumy 180,- Eur mesačne na sumu 311,- Eur mesačne, z dôvodu plánovanej rekonštrukcie rodinného domu. Matka maloletej uviedla, že pracuje na čiastočný pracovný úväzok ako účtovníčka. Príjem zo zamestnania je vo výške 448,- Eur mesačne, je poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku vo výške 154,80 Eur. Mal. syn R. je ZŤP a navštevuje špeciálnu školu v M. kam ho vozí. Maloletá F. je v starostlivosti MUDr. X. a má zhoršený zdravotný stav. Má intoleranciu laktózy čím matke vznikajú zvýšené výdavky na stravu. Zatiaľ nenavštevuje predškolské zariadenie, nakoľko je stále plienkovaná. Matka uviedla, že maloletá má občas zúrivé prejavy a preto je objednaná k detskej psychologičke v Ž. O. B.. V čase šetrenia bola maloletá primerane a čisto oblečená, bola usmiate a spokojná. Vzhľadom na nízky vek pohovor s maloletou vykonaný nebol. Matka maloletej ďalej uviedla, že na podanom návrhu trvá. Dňa 26.02.2023 odišla s deťmi so spoločnej domácnosti, nakoľko mali s otcom maloletej nezhody. Od 2/2023 otec o maloletú neprejavuje záujem, nestretli sa, ale finančne prispieva na jej výživu sumou 130,- Eur mesačne. Matka označila komunikáciu s otcom maloletej ako veľmi zlú, otec maloletej nemá záujem komunikovať. Prešetrenie pomerov v domácnosti otca maloletej bolo vykonané prostredníctvom príslušného ÚPSVaR Žiar nad Hronom, ktorý uviedol, že „otec mal. dieťaťa žije sám v trojizbovom byte, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve. V domácnosti sú vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o maloletú F.. Mesačné náklady spojené s bývaním otec vyčíslil v sume 800,- Eur, z toho 500,- Eur je hypotéka na kúpu bytu. Otec mal. dieťaťa je zamestnaný v spoločnosti O. F., F.E..D.. Ž. O. B. na pracovnej pozícii operátor v nepretržitej prevádzke. Jeho čistý mesačný príjem je cca 1.300,- Eur. Otec sa vyjadril, že v tomto byte žil päť rokov spoločne s matkou, jej mal. synom R. V. a ich spoločnou mal. dcérou F.. Otec uviedol, že matka mala v minulosti finančné problémy, z ktorých jej pomohol sa dostať. V minulosti prišla o rodičovský dom a teraz sa rozhodla im kúpiť nový dom. Otec nechcel aby sa zadlžila, keďže je už on dosť zadlžený kvôli bývaniu. Ona sa preto nahnevala a odišla z ich spoločnej domácnosti dňa 26.02.2023. Od tohto obdobia s matkou nekomunikuje a nevída sa ani s dcérou. Matka si zmenila telefónne číslo, nevie sa na ňu nakontaktovať. Prostredníctvom mailu od neho pýtala peniaze - výživné. Od februára 2023 jej mesačne posielala 130,- Eur dobrovoľné výživné na mal. F.. Otec uviedol, že v súčasnosti matku nekontaktuje. K návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností sa otec vyjadril, že súhlasí so zverením dcéry do starostlivosti matky. Vyživovaciu povinnosť navrhuje vo výške 100,- Eur mesačne. Otec uviedol, že má záujem stretávať sa s dcérou aspoň raz za mesiac.“ Prešetrením pomerov bolo zistené, že matka zabezpečuje starostlivosť o maloletú na dobrej úrovni a má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletú. Na základe uvedených skutočností kolízny opatrovník navrhol, aby súd podanému návrhu vyhovel a maloletú Sofiu zveril do osobnej starostlivosti matky. Otcovi určil vyživovaciu povinnosť primerane potrebám maloletej a možnostiam a schopnostiam otca maloletej. Styk otca s maloletou navrhol ponechať na dohodu rodičov.

7. Dňa 31.05.2023 prebehlo na súdu informatívne stretnutie rodičov, na ktorom sa účastníci konania dohodli, že mal. F. bude zverená do starostlivosti matky. Styk žiadali ponechať na vzájomnej dohody. Na výške výživného sa účastníci konania nedohodli.

8. Na pojednávanie dňa 01.06.2023 sa dostavila matka, právny zástupca matky, otec, právny zástupca otca a kolízny opatrovník.

Právny zástupca matky na pojednávaní zotrval na podanom návrhu. Predovšetkým poukázal na sporné výživné, ktoré vo výške 250,- Eur je vypočítané z nevyhnutných nákladov. Právny zástupca mal za to, že maloletá je vo veku blízko troch rokov, kedy by mala nastúpiť do škôlky. Tiež poukázal na podozrenie Aspergerovho syndrómu a s tým súvisiacu potrebu nosenie plienok u maloletej. Ďalej poukázal na dôvodnosť vyčíslených bežných výdavkov na maloletú a na mimoriadne výdavky spojené so zakúpením posteľnej bielizne, postele a pod. Pri určení výšky výživného mala matka vychádzať so sumy okolo 498,- Eur mesačne. Právny zástupca matky poukázal na príjem otca, ktorý za obdobie od apríla 2022 do marca 2023 mal byť priemerne vo výške 1.674,- Eur. Právny zástupca žiadal pri určení výšky výživného

prihliadnuť na doposiaľ ustálenú súdnu prax a výživné určiť v rozsahu 20 % až 30 % čistého priemerného príjmu.

Matka na pojednávaní uviedla, že má stredoškolské vzdelanie s maturitou v odbore cukrár-pekár, v súčasnosti poberá rodičovský príspevok, stará sa o dieťa do 3 rokov. Stará sa aj o syna, na ktorého poberá opatrovateľský príspevok vo výške 520,- Eur. Pred nástupom na rodičovskú dovolenku nebola zamestnaná. Býva spolu s maloletou aj so synom v rodinnom dome, ktorý je v jej vlastníctve. Pre maloletú zakupuje plienky. Maloletá má intoleranciu na mlieko. Matke malo byť oznámené, že u maloletej je podozrenie na Aspergerov syndróm. Matka uviedla, že otec nad rámec výživného neprispieva.

Právny zástupca otca na pojednávaní sa pridrižovala písomného vyjadrenia doručené súdu. Uviedol, že otec okrem bytu nevlastní majetok väčšej hodnoty a nevlastní ani motorové vozidlo. Poukázal na úverové zaťaženie otca a na zdieľanie spoločnej domácnosti s matkou a s dvoma deťmi. Dôvodom, prečo otec nenavštevuje matku má byť absencia komunikácie medzi otcom a matkou. Poukázal na priemerný mesačný zárobok otca vo výške 1.630,- Eur, ktorý bol spotrebovaný na domácnosť. Čistý mesačný zárobok otca je vo výške od 1.300,- Eur do 1.400,- Eur za posledné tri mesiace. Otec platí dobrovoľné výživné na svojho syna z prvého vzťahu vo výške 130,- Eur. Právny zástupca poukázal na majetkové pomery matky, ktorá býva v rodinnom dome, ktorý je v jej vlastníctve, nepreukázala žiadne úverové zaťaženie, v dome býva so svojimi rodičmi a podieľajú sa na platení výdavkoch spojených s bývaním. Zároveň poukázal na jej mesačný príjem vo výške 1.868,- Eur. Právny zástupca rozporoval výšku nákladov na zakupovanie plienok pre maloletú.

Otec na pojednávaní uviedol, že má stredoškolské vzdelanie bez maturity, študoval elektrotechniku, nedokončil školu. V súčasnosti je zamestnaný v O. F.. Jeho mesačný príjem je 1.300,- Eur v čistom. Pracuje ako odlievač hlavy valcov. Vo svojom vyjadrení uviedol, že dobrovoľne prispieva na maloletého X. Y. sumou 130,- Eur mesačne. K svojim ďalším výdavkom uviedol, že platí do spoločenstva za byt 196,- Eur, elektrina 70,- Eur, plyn 6,- Eur. Býva sám v trojizbovom byte. Maloletú nechodí navštevovať. Prejavil súhlas so zverením maloletej do osobnej starostlivosti matky a zastupovaním majetku maloletej v bežných veciach, ktorú budú mať obaja rodičia. Výšku výživného navrhol určiť na sumu 130,- Eur mesačne.

Kolízny opatrovník sa pridrižoval podanej správy zo dňa 24.05.2023. K nákladom na plienky pre maloletú uviedol, že plienky „Pampers“, pri veľkosti 6 je možné dostať 128 ks plienok za sumu 41,90 Eur, ktoré postačujú maloletej na mesiac. Navrhol pojednávanie odročiť za účelom doplnenia dokazovania ohľadom zdravotnej starostlivosti a nákupu liekov.

9. Súd vykonaným dokazovaním, oboznámením sa s vyjadreniami, výsluchom účastníkov konania, predloženými listinnými dôkazmi založenými v spisovom materiáli, zistil nasledovný skutkový stav veci:

Dňa 13.04.2023 bol súdu prostredníctvom právneho zástupcu matky doručený návrh na úpravu práv a povinností rodičov k mal. F. Y., O.. XX.XX.XXXX, ktorým matka žiadala, aby súd mal. F. zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi maloletej uložil povinnosť prispievať na mal. F. sumou 250,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, a to počnúc od podania návrhu. Styk žiadala matka ponechať na dohodu rodičov.

V konaní bolo zistené, že doposiaľ rodičia mal. F. nemali upravené práva a povinnosti k maloletej. Mal. F. býva v spoločnej domácnosti v rodinnom dome s matkou so synom matky a s rodičmi matky. Otec sa s maloletou nestretáva. Otec na výživu maloletej prispieva sumou 130,- Eur mesačne. V konaní bolo zistené, že mal. F. bude mať tri roky a t. č. je s matkou na rodičovskej dovolenke. Bežné náklady na mal. F. si matka vyčísli na sumu 498,- Eur mesačne spolu s nákladmi na bývanie. Osobné výdavky na mal. Sofiu sú za plienky cca 80,- Eur až 100,- Eur; hygienické potreby /kozmetika, krémy a podobne/ 10,- Eur až 15,- Eur; lieky na intoleranciu na laktózu - 20,- Eur; oblečenie a obuv 50,- Eur; hračky, knižky 30,- Eur; voľnočasové aktivity 20,- Eur; zdravotná starostlivosť 15,- Eur. V konaní bolo zistené, že matka má zvýšené výdavky na mal. syna, ktorému bol diagnostikovaný autizmus. K majetkovým pomeroch matky súd uvádza, že v konaní nebolo sporné, že matka je výlučnou vlastníčkou rodinného domu. Matka poberá invalidný dôchodok vo výške 154,80 Eur. Okrem toho pracuje na čiastočný pracovný pomer v spoločnosti C. E. F..E..D.. s mesačným príjmom cca 448,- Eur. Ďalej poberá rodičovský príspevok vo výške 301,- Eur mesačne a prídavok na 2 deti 120,- Eur mesačne. Nakoľko jej syn je ZTP, poberá aj

opatrovateľský príspevok vo výške 525,- Eur. Poberá na syna aj kompenzačné príplatky vo výške cca 21,- Eur na hygienu a ošatenie a 39,- Eur na prepravu. Spolu tak mesačný príjem matky s výživným otca vo výške 130,- Eur je v celkovej výške 1.738,80,- Eur. Celkové výdavky si matka vyčíslila na sumu 180,- Eur pozostávajúce z výdavkov za plyn 110,- Eur; električka 55,- Eur; voda 15,- Eur a 638,- Eur za hygienické potreby do domácnosti /toaletný papier, pracie prášky, saponáty, a podobne/ 80,- Eur; strava do domácnosti 500,- Eur; internet + digi 50,- Eur; smeti 30,- Eur osoba/rok, t. j. 90,- Eur ročne; t. j. cca 8,- Eur mesačne. Matka má zároveň zvýšené výdavky na mal. syna, ktorému bol diagnostikovaný autizmus, chodí do špeciálnej základnej školy v M.. Berie lieky, za ktoré matka dopláca cca 35,- Eur mesačne. Má špecifickú stravu. Jeho otec sa však okrem bežného výživného podieľa aj na týchto výdavkoch. O mal. syna zabezpečuje osobnú starostlivosť matka. Okrem toho matka platí zvýšenú hypotéku na dom vo výške 311,- Eur + poisťka k hypotéke, z dôvodu plánovanej rekonštrukcie rodinného domu.

Kolízny opatrovník tak, ako vyplýva aj zo správy zo sociálneho šetrenia, tak aj vo svojich vyjadreniach navrhoval, aby voči mal. F. boli upravené rodičovské práva a povinnosti tak, aby bola zverená do starostlivosti matky a aby bola otcovi určená vyživovacia povinnosť zohľadňujúca aktuálne potreby mal. dieťaťa ako aj možnosti a schopnosti otca. Zároveň žiadal, aby súd styk maloletého s otcom ponechal na dohode rodičov. Na pojednávaní dňa 01.06.2023 navrhol pojednávanie odročiť za účelom doplnenia dokazovania ohľadom zdravotnej starostlivosti a nákupu liekov.

V rámci pomerov na strane otca bolo zistené, že otec je zamestnaný v spoločnosti O. F. s r.o. kde za mesiace 02-04/2023 dosahoval priemerný príjem vo výške 1.373,50 Eur. Je výlučným vlastníkom bytu č. XX v bytovom dome č. s. XXX na ul. F. v Ž. O. B., zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX. V konaní bolo zistené, že otec dobrovoľne prispieva výživným na mal. F. v sume 130,- Eur mesačne. Otec si medzi svoje mesačné výdavky uplatnil výdavky na domácnosť a bývanie za byt 192,81 Eur; elektrina 70,- Eur; plyn 6,- Eur; TV Mágio, internet, hlasový paušál a mobil 102,15 Eur; cesta do práce 30,- Eur; hygienické potreby a ošatenie 140,- Eur; strava 300,- Eur; spolu 572,15 Eur. Ďalej otec uviedol, že platí výživné na mal. X. Y., O.. XX.XX.XXXX vo výške 130,- Eur. Otec medzi svoje mesačné výdavky zaradil tri úvery, ktoré spláca v celkovej sume 583,84 Eur. Otec vo svojom vyjadrení namietal výdavky na mal. F., a to plienky. Mal. F. žiadal zveriť do osobnej starostlivosti matky. Zastupovanie a správu majetku maloletej v bežných veciach žiadal upraviť tak, aby ju mali obaja rodičia. Výšku výživného navrhol určiť na sumu 130,- Eur mesačne.

10. Súd na posúdenie právnej stránky veci vychádzal z nasledovného:

Podľa Čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa § 111 písm. b) c) d) k) zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o b) úprave výkonu rodičovských práv a povinností, c) výžive maloletého, d) styku s maloletým, k) správe majetku maloletého.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez

návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1, 2 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa ods. 1, súd upraví styk rodičov z maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa; zastupovanie maloletého dieťaťa; správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti a možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 232 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

11. Súd sa v úvode najskôr zaoberal otázkou zverenia mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti jednému z rodičov, nakoľko od uvedenej skutočnosti sa odvodzujú ďalšie práva a povinnosti jednotlivých rodičov a celková starostlivosť o mal. dieťa.

12. Súd zdôrazňuje, že pre akékoľvek rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností je podstatným posúdenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, pričom nejde o otázku skutkovú ale o právne posúdenie veci, pričom záujem dieťaťa nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného pôsobenia, teda s ich predstavami o výkone rodičovských práv a povinností. Súd takto komplexne vyhodnocuje aktuálne pomery dieťaťa rodičov, zohľadňuje vek dieťaťa, jeho zdravotný stav, výchovné pôsobenie rodičov na dieťa a podobne. Súd nepochybuje o tom, že je prvoradým záujmom každého dieťaťa, aby vyrastalo v bezpečnom a stabilnom výchovnom prostredí v okruhu ľudí, ktorí sú schopní a ochotní mu poskytnúť nielen materiálne zabezpečenie, ale aj lásku a výchovu tak, aby sa mohlo pozitívne vyvíjať po všetkých stránkach.

13. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že mal. F. býva v spoločnej domácnosti v rodinnom dome s matkou so synom matky a s rodičmi matky. Otec sa s maloletou nestretáva. Osobnú starostlivosť o mal. dieťa zabezpečuje výlučne matka, ktorá má naďalej záujem pokračovať v tejto starostlivosti.

14. Zo sociálneho šetrenia kolízneho opatrovníka vyplynulo, že matka žije spoločne s mal. F. rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve matky. Domácnosť je štandardne vybavená a udržiavaná v čistote. Maloletá F. má k dispozícii izbu so svojím bratom. Izba je zariadená starším nábytkom a prispôbená potrebám maloletých detí. Kolízny opatrovník vzhľadom na úpravu práv a povinností navrhol zveriť mal. F. do osobnej starostlivosti matky. Otec so zverením mal. F. do osobnej starostlivosti matky súhlasil.

15. Na základe vyššie uvedených skutočností rozhodol súd tak, že zveril mal. F. do osobnej starostlivosti matky s poukazom na § 36 ods. 1 Zákona o rodine. V rámci procesu dokazovania neboli zo strany súdu zistené žiadne pochybnosti vo veci starostlivosti o mal. dieťa zo strany matky. Tak ako vyplynulo aj zo sociálneho šetrenia v domácnosti matky, matka disponuje všetkými predpokladmi na zabezpečenie riadne starostlivosti o mal. dieťa a mal. dieťa má v jej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre zdravý rast a vývin. Mal. dieťa v bydlisku matky aj aktuálne býva a toto prostredie dôverne pozná. Nakoľko otec súhlasil so zverením mal. F. do osobnej starostlivosti matky, súd v predmetnej veci nepotreboval zisťovať ďalšie skutočnosti súvisiace s osobnou starostlivosťou.

16. O práve zastupovať mal. dieťa a spravovať jeho majetok rozhodol súd tak, že toto oprávnenie majú obaja rodičia. Súd tak rozhodol na základe tej skutočnosti, že otec nie je obmedzený a ani pozbavený spôsobilosti na právne úkony a nebránia mu žiadne okolnosti zúčastňovať sa na zastupovaní a správe majetku mal. dieťaťa spolu s matkou.

17. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden zo základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Povinnosť vyživovať svoje dieťa má každý z rodičov. Vyživovacia povinnosť môže mať niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa a domácnosť, ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti môže byť poskytovanie vecných plnení, napr. bývania alebo stravovania. Ďalšou formou plnenia vyživovacej povinnosti je plnenie výživného

ako peňažného príspevku na uhradzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.) a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určí súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Miera životnej úrovne je zistiteľná rôznymi dôkazmi. Vodiacom zásadou na strane povinného je miera jeho schopností, možností a majetkových pomerov. Za schopnosti každého rodiča je potrebné považovať jeho reálny zárobok, ktorý dosahuje v čase vyhlásenia rozhodnutia. Do príjmu rodiča v pracovnom pomere sa zohľadnia aj benefity z pracovného pomeru ako sú diéty, alebo poskytnuté finančné náhrady za auto, resp. mobilný telefón tak, že ich súd započíta ako faktory určujúce životnú úroveň rodiča. Ako je to uvedené v ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby.

18. Matka maloletej F. si svojím návrhom vo veci samej uplatnila ďalej aj právo na určenie vyživovacej povinnosti. Pri určovaní výšky výživného povinnému rodičovi, v danom prípade otcovi, súd vychádzal z kritérií uvedených v § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, t. j. z veku, odôvodnených potrieb maloleteho a možností, schopností, majetkových pomerov otca. V konaní bolo preukázané, že otec dobrovoľne prispieva na výživu maloleteho dieťaťa výživným vo výške 130,- Eur mesačne. Mal. F. bude mať tri roky a t. č. je s ňou matka doma na rodičovskej dovolenke. Náklady na mal. F. si matka vyčíslila na sumu cca 498,-Eur mesačne, ku ktorým zarátala aj pomerné náklady na bývanie vo výške 36,- Eur mesačne a ďalšie náklady (domácnosť, strava, hygienické potreby a pod.) vo výške 212,- Eur mesačne. Aj keď predmetné výdavky neboli rozporované, je potrebné uviesť, že tieto nie je možné bez ďalšieho náležitého posudzovania matke priznať. Je nepochybné, že v súvislosti so starostlivosťou o mal dieťa narastajú aj výdavky na domácnosť, avšak v konaní zo strany matky nebolo zdôvodnené, na základe akých skutočností má maloleté dieťa blízke veku troch rokov znášať pomernú časť nákladov domácnosti na internet + digi vo výške 50,- Eur mesačne. Matka si zároveň vyčíslila osobitné výdavky na mal. F. vo výške 250,- Eur mesačne. Súd nepriznal matke výdavok, ktorý si vyčíslila na maloletú, a ktorý bol namietaný aj zo strany otca, a to výdavok na úhradu plienok vyčíslených matkou na sumu 80,- Eur až 100,- Eur. Uvedené vyčíslenie predmetného výdavku sa tak súdu javí ako nepravdepodobné, a preto sa súd prikláňa k vyjadreniu kolízneho z pojednávania zo dňa 01.06.2023, v ktorom bola vyčíslená suma plienok (128 ks) vo výške 41,90 Eur. S prihliadnutím na uvedené má súd za to, že odôvodnené osobitné výdavky na mal. F. sú vo výške cca 192,- Eur mesačne. V konaní bolo zistené, že mal. F. nemá žiadne zvýšené náklady na starostlivosť s výnimkou intolerancie laktózy, čo vyplýva z výmenného listu - poukaz na odborné vyšetrenie, ošetrenie, ústavné liečenie zo dňa 16.03.2023. V konaní nebolo zo strany matky preukázané, že by mal. F. mala aj iné zdravotné problémy. Súd v tejto súvislosti poukazuje na tzv. Aspergerov syndróm, na ktorý poukázala matka na pojednávaní dňa 01.06.2023, avšak k uvedenej diagnóze, príp. k podozreniu nepredložila žiadne doklady. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti považuje súd zvyšné mesačné výdavky na maloletú vyčíslené matkou, ktorých rozpis bol uvedený v návrhu, za primerané, obvyklé a dôvodné vzhľadom na vek, zdravotný stav a aktuálne potreby maloletej. Súd tak priznal matke výdavky súvisiace so zakúpením liekov pre mal. Sofiu na intoleranciu laktózy, ktoré otec namietal, nakoľko nie je možné s určitosťou predpokladať úhradu vybraných liekov zo strany poisťovne. Ostatné výdavky neboli zo strany otca žiadnym spôsobom spochybnené. Je tiež potrebné uviesť, že nie všetky výdavky na mal. dieťa boli preukázané, avšak platí premisa, že deti rovnakého veku majú v zásade rovnaké potreby, preto ich nie je potrebné osobitne preukazovať. Výška týchto výdavkov by však mala byť primeraná, aby nedôvodne nezvyšovala celkové náklady na starostlivosť o mal. dieťa. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti k maloletým deťom je treba mať na zreteli, že zaistenie tejto výživy sa týka nielen výživy vo vlastnom slova zmysle, ale všetkých nevyhnutných potrieb pre život kultúrneho človeka (R 30/1990), teda všestranný vývoj a rozvoj maloleteho dieťaťa. Je na oboch rodičoch, aby sa na nákladoch na svoje maloleté dieťa, ktoré si neodkáže na svoje potreby zarobiť, prispievali podľa pomeru, v akom sa o dieťa starajú, so zohľadnením skutočnosti, že obaja majú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu. Súd ďalej uvádza, že matka svojou výlučnou osobnou starostlivosťou o mal. dieťa môže byť znevýhodnená v iných aspektoch svojho života, vrátane hľadania inej, lepšie platenej práce, zvyšovaniu kvalifikácie, možnosti pracovať nadčas a mimo pravidelnej pracovnej doby, na rozdiel od otca, ktorý s maloletou dcérou netrávi žiadny čas a môže sa venovať zarabaniu prostriedkov na jej výživu.

19. Matka si svoje celkové náklady vyčíslila na sumu 180,- Eur pozostávajúce z výdavkov za plyn 110,- Eur; električka 55,- Eur; voda 15,- Eur a 638,- Eur za hygienické potreby do domácnosti /toaletný papier, pracie prášky, saponáty, a podobne/ 80,- Eur; strava do domácnosti 500,- Eur; internet + digi 50,- Eur; smeti 30,- Eur osoba/rok, t. j. 90,- Eur ročne; t. j. cca 8,- Eur mesačne. Matka má zároveň zvýšené výdavky na mal. syna, ktorému bol diagnostikovaný autizmus. Berie lieky, za ktoré matka dopláca cca 35,- Eur mesačne. Matka zároveň platí zvýšenú hypotéku na dom vo výške 311,- Eur + poisťka k hypotéke, z dôvodu plánovanej rekonštrukcie rodinného domu. V rámci celkového navyšovania dlhu formou hypotéky matky je potrebné viesť, že takéto výdavky predstavujú neprímerané riziko, a tieto nie je možné matke priznať do jej celkových výdavkov. Súd považoval ostatné výdavky matky za dostatočne dôvodné a obvyklé. Navyše tieto výdavky neboli v konaní namietané. Je tiež potrebné uviesť, že matka býva v spoločnej domácnosti jej rodičov, ktorí pomerne znášajú celkové náklady na bývanie. V rámci pomerov na strane matky uvedených v bode 9. tohto odôvodnenia bolo preukázané, že čistý mesačný príjem matky predstavuje spolu s výživným na mal. F. sumu 1.738,80,- Eur. Matka je výlučnou vlastníčkou rodinného domu v B. V.. Súd na základe uvedeného považuje majetkové pomery matky za nadpriemerné s dostatočným finančným zabezpečením. Matka si vyživovaciu povinnosť plní jednak osobnou starostlivosťou ako aj zabezpečením starostlivosti o domácnosť, poskytovaním vecných plnení ako bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.

20. V rámci pomerov na strane otca v konaní nebolo sporné, že otec na mal. F. prispieva výživným vo výške 130,- Eur. Otec nad rámec uvedenej sumy neprispieva a s mal. F. styk nerealizuje. Otec je zamestnaný v spoločnosti O. F. s r.o. kde za mesiace 02-04/2023 dosahoval priemerný príjem vo výške 1.373,50,- Eur. Je výlučným vlastníkom bytu č. XX v bytovom dome č. s. XXX na ul. F. X. Ž. O. B., zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX. Otec si vyčíslil svoje mesačné výdavky vo výške 572,15 Eur spolu so splátkami úveru v celkovej výške 583,84 Eur. Súd považuje výdavky otca za primerané a dôvodné a to aj v časti úverov, nakoľko tieto mali slúžiť predovšetkým na spolužitie otca s matkou a mal. deťmi. Z uvedeného je zrejmé, že po odpočítaní celkových výdavkov od mesačného príjmu otca zostane otcovi nespotrebovaná suma jeho príjmu vo výške 217,51 Eur. Z uvedenej zostatkovej sumy zároveň platí výživné na mal. X. Y., O.. XX.XX.XXXX vo výške 130,- Eur.

21. Súd posúdením všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu konania dospel k presvedčeniu, že nastali odôvodnené predpoklady na určenie zákonnej vyživovacej povinnosti na sumu 150,- Eur mesačne, počnúc dňom 13.04.2023 vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Súd tak na jednej strane vychádzal z aktuálnych potrieb mal. dieťaťa, a na strane druhej zo schopností, možností a majetkových pomerov otca. V tejto súvislosti súd poukazuje na celkový zostatok finančných prostriedkov otca, ktorému po odpočítaní všetkých výdavkov ostane suma cca 87,- Eur. Súd uvádza, že je povinnosťou rodičov usmerniť svoje osobné výdavky tak, aby nebola ohrozená vyživovacia povinnosť k mal. dieťaťu, čo je v súlade s požiadavkou uvedenou v ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine. Súd je toho presvedčený, že otec je schopný uspokojovať svoje vlastné potreby v rozsahu minimálne bežného životného štandardu, preto možno od neho spravodlivo žiadať, aby rovnaký štandard umožnil aj svojej dcére formou výživného, čo je v súlade s požiadavkou, že dieťa, ktorého rodičia nežijú spolu, má mať takú životnú úroveň, ako keby spolužitie rodičov existovalo. V neposlednom rade je potrebné uviesť, že obaja rodičia majú rovnakú vyživovaciu povinnosť a preto i matka je povinná prispievať na výživu maloletého dieťaťa. Súd samozrejme zohľadnil aj každodennú starostlivosť matky o maloleté deti, ktoré s ňou žijú v spoločnej domácnosti, a preto mal za to, že matka je povinná prispievať na výživu maloletej Sofie pomerne nižšou sumou ako otec. Do majetkových pomerov matky, z ktorých si môže plniť vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu súd však započítal aj prídavky na deti spolu s rodičovským príspevkom z dôvodu, že účelom prídavku na dieťa je prispievať oprávnenej osobe na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa. Už sám text § 1 ods. 2 zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení vyjadruje, že z vyplácaného prídavku má oprávnená osoba zabezpečovať výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a na čiastočnú úhradu školských potrieb na účel podpory plnenia školských povinností nezaopatreného dieťaťa. V zmysle zákona č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa v § 1 ods. 2 uvádza, že rodičovský príspevok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa. Už v judikáte R 69/1971 vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky názor, že pri určovaní výživného na maloleté dieťa treba zohľadniť aj peňažné plnenia (dávky) platené z verejných zdrojov a tento svoj názor podržal aj v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/88/2017 z 19. marca 2018 uverejnenom v Zbierke stanovísk NS SR a rozhodnutí súdov SR pod publikačným číslom 65/2018 s právnou vetou: „Súd pri určovaní výšky výživného na maloleté dieťa

prihliada aj na to, do akej miery sú potreby maloletého hradené z dávok štátnej sociálnej podpory, nevynímajúc dávky platené zo zahraničia“. Súd je toho názoru, že judikát R 65/2018 je primerane aplikovateľný na prejednávajúcu vec v tom zmysle, že pri určení vyživovacej povinnosti otca je potrebné prihliadnuť aj na to, do akej miery sú potreby maloletých detí zabezpečené vyplácaním prídavkov na dieťa zo strany štátu. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rodičovský príspevok a rodinné prídavky, ktoré matka poberá v celkovej sume 361,- Eur mesačne. Z uvedeného je zrejmé, že celková prispievaná suma spojená so starostlivosťou o mal. F. by mala byť vo výške 511,- Eur (361,- Eur + 150,- Eur určené výživné). Súd považuje predmetnú sumu za nadpriemernú vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná len o takmer 3 ročné dieťa.

22. Vzhľadom na vyššie zistený skutkový stav má súd za to, že je v najlepšom záujme mal. dieťa, aby súd povinnému rodičovi, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti, určil jeho zákonnú vyživovaciu povinnosť, ktorá sa doposiaľ plnila len z časti. Súd tak dospel k záveru, že návrh matky na určenie výživného je dôvodný. K výške navrhovaného výživného súd uvádza, že je nesporné, že úmerne s vekom dieťaťa sa matke zvyšujú výdavky spojené s výchovou, výživou, ošatením, obutím a krytím ďalších potrieb dieťaťa. Súd preto určil vyživovaciu povinnosť na maloletú F. na sumu 150,- Eur, ktorú súd považoval za primeranú veku, odôvodneným potrebám, záujmom dieťaťa, ako aj možnostiam, schopnostiam otca. Súd má za to, že výška takto určeného výživného nebude pre otca znamenať neprimerané finančné riziko a to aj s prihliadnutím na skutočnosť, že otec maloletej má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k svojmu synovi X. Y.. Súd tiež zohľadnil záväzky otca, ktoré má voči tretím osobám vo forme úverov, a preto tiež súd nastavil výšku výživného tak, aby neprimeraným spôsobom neohrozila platobnú schopnosť otca plniť si svoje záväzky. Navyše súd je toho názoru, že určená výška výživného bude v súlade s odôvodnenými potrebami maloletej. Súd má za to, že vyššie výživné navrhované matkou vo výške 250,- Eur mesačne by vzhľadom na súčasné majetkové pomery otca k odôvodneným potrebám mal. F. bolo neprimerané a to aj vzhľadom na tú skutočnosť, že časť celkových výdavkov na mal. F. je hradená s verejných zdrojov. Súd tiež prihliadol na nadpriemerné majetkové pomery na strane matky, a preto takto navrhované výživné považuje súd za neprimerané vo vzťahu obidvoch rodičov. Pokiaľ matka pri stanovení výšky vyživovacej povinnosti vychádzala z doposiaľ ustálenej súdnej praxe, kde sa výška vyživovacej povinnosti určuje zo sumy 20 % až 30 % čistého príjmu povinného rodiča je potrebné uviesť, že uvedený výpočet výšky výživného nemôže platiť absolútne, ale mal by slúžiť iba ako určitý ukazovateľ, avšak súd je predovšetkým povinný posúdiť osobitosti každého prípadu. Celková výška výživného, ktorú by mal súd určiť, je tak vždy na voľnej úvahe súdu s prihliadnutím na individuálne okolnosti konkrétneho prípadu. Na základe uvedeného preto súd návrh matky vo zvyšnej časti určenia výživného zamietol.

23. Vzhľadom na to, že súd mal z vykonaného dokazovania dostatočne preukázaný skutkový stav veci, súd uvádza, že ďalšie vykonanie dôkazov v podobe zisťovania zdravotného stavu mal. F., príp. nákupu liekov tak, ako to žiadal kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 01.06.2023, by bolo nadbytočne a zdĺhavé, nakoľko len samotná diagnostika a náročnosť zistenia ochorenia Aspergerovho syndrómu v tak mladom veku maloletej by si vyžadovala rozsiahlu časovú náročnosť a odbornosť. Je povinnosťou súdu, aby viedol konanie v čo najlepšom záujme maloletého dieťaťa a čo v najkratšom čase, nakoľko nie len celková situácia rozdelenia rodiny, ale aj prebiehajúce súdne konanie pôsobia na dieťa stresujúco. Aj Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v čl. 6 chráni právo na spravodlivé, verejné a rýchle súdne prejednanie veci. Najmä rýchlosť konania a aktívna účasť súdu pri zabezpečení výkonu práva vo veciach starostlivosti o maloletých sú dôležitými faktormi, ktorými štát môže predísť zásahom do Dohovorom chránených práv.

24. Podľa § 77 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, výživné pre maloleté dieťa možno priznať len odo dňa začatia konania. Zameškané výživné za obdobie od 13.04.2023 do 01.06.2023 predstavuje sumu 31,33 Eur, pričom táto suma bola vypočítaná nasledovne: za mesiac apríl 2023 dosahovala výška zameškaného výživného sumu 11,33 Eur (pomerná výška výživného za 17 dní, rozdielu medzi zaplateným výživným a určeným výživným 20,- Eur/mesiac, na jeden deň - 0,66 Eur x 17 dní), za mesiac máj 2023 v sume 20,- Eur. Súd zohľadnil, že jednorázová úhrada tohto dlhu by vzhľadom na jeho výšku nemala ohroziť uspokojovanie ostatných nevyhnutných potrieb otca a upravil túto povinnosť uhradiť zameškané výživné tak, aby ju otec zaplatil do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

25. Pri zverení mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti matky sa súd ďalej zaoberal otázkou úpravy styku otca s mal. dieťaťom.

26. Právo styku rodiča s dieťaťom je právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do jeho osobnej starostlivosti. Do doby, než je dieťa právoplatne zverené do osobnej starostlivosti len jednému rodičovi, je právo styku konzumované právom mať dieťa u seba a zabezpečovať jeho výchovu aj prostredníctvom osobnej starostlivosti oň. Právo styku vychádza z Ústavy Slovenskej republiky, keď v zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy SR „starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona“. Právo styku vyplýva tiež z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa.

27. Súd vo veci úpravy styku rozhodol tak, že styk otca s maloletou F. neupravil a ponechal sa na dohode rodičov. Súd tak rozhodol v súlade s návrhmi účastníkov konania, ktorí zhodne súhlasili styk otca s mal. dieťaťom neupravovať a ponechať ho na dohode.

28. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko súd nezistil dôvody priznania trov konania a ani žiadny s účastníkov nežiadal trovy konania priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a

doplnení ďalších zákonov, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým, alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa CMP, a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.